Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Werkinstructie SUA **Openbaar**

Aan	Directeuren IND cc DDMB
Van	Hoofddirecteur IND
Nummer & Titel	WI 2020/3 Inburgering in het buitenland
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtaak	Regulier
Relatie met	Arrest van het Hof van Justitie van 9 juli 2015, zaak C-153/14 / *WBV 2016/16 / Vc par. B1/4.7*
Publicatiedatum	12-03-2020
Geldig vanaf	12-03-2020
Geldig tot en met	12-09-2020
Bijlage(n)	Bijlage 1: Overzicht tijdelijke verblijfsdoelen als bedoeld in de Wet inburgering Bijlage 2: Toelichting medische omstandigheden

Inleiding

Deze werkinstructie vervangt WI 2016/9. Het basisexamen in het buitenland is bedoeld om gezinsmigranten een betere startpositie in Nederland te geven. Met het afleggen van dit examen kunnen gezinsmigranten hun integratie in Nederland vergemakkelijken. Als zij in Nederland zijn wordt het inburgeringsproces gecontinueerd. Het is van belang dat gezinsmigranten serieuze pogingen en voorbereidingen ondernemen om kennis te nemen van de Nederlandse taal en samenleving. Dit is in het belang voor de integratie in Nederland. Als basis om te kunnen functioneren in de Nederlandse samenleving moeten gezinsmigranten beschikken over enige kennis van de Nederlandse taal en samenleving. Gebleken is dat met het inburgeringsvereiste buitenland migranten en hun gezinsleden beter voorbereid zijn op het leven in Nederland en meer gemotiveerd zijn. Om deze redenen zijn gezinsmigranten in beginsel verplicht tot het afleggen en behalen van het examen. Wanneer echter uit de individuele omstandigheden van de gezinsmigrant blijkt dat hij/zij niet in staat is het examen(onderdeel) met goed gevolg af te leggen, wordt de vreemdeling ontheven van deze verplichting. De overige voorwaarden voor gezinshereniging (inkomensvereiste, paspoortvereiste, geen openbare orde aspecten etc.) worden op de gebruikelijke wijze getoetst.
De inspanningen (pogingen en voorbereidingen) van de gezinsmigrant mogen niet zo lang duren dat uitoefening van het recht op gezinshereniging onmogelijk of uiterst moeilijk wordt gemaakt.

Inhoud werkinstructie

De volgende onderwerpen komen in deze werkinstructie aan bod:

1. Wie moet het basisexamen inburgering doen?
2. Vrijstellingen, de ontheffingscategorie ‘bijzondere individuele omstandigheden’ en art. 4:84 Awb
    - 2.1 Vrijstellingen
    - Geen Wib-vereiste voor Turken en hun gezinsleden
    - Geen Wib-vereiste bij artikel 8 EVRM-aanvragen
    - 2.2 Ontheffingscategorie ‘bijzondere individuele omstandigheden’
    - 2.3 Inherente afwijkingsbevoegdheid (art. 4:84 Awb)

3. Geldigheidsduur examenuitslag (art. 3.71 a, eerste lid, Vb)
4. Bezwaar-, klachten- en restitutieprocedure basisexamen inburgering

De werkinstructie heeft twee bijlagen:
Bijlage 1 Overzicht tijdelijke verblijfsdoelen als bedoeld in de Wet inburgering
Bijlage 2 Toelichting medische omstandigheden

1. Wie moet het basisexamen inburgering doen?
Het basisexamen inburgering moet worden afgelegd door vreemdelingen:
- in de leeftijd van 18 jaar[1] tot de AOW-gerechtigde leeftijd;
- die vóór hun komst naar Nederland in het bezit moeten zijn van een mvv;
- die voor een niet-tijdelijk verblijfsdoel naar Nederland komen in de zin van de Wet inburgering[2] (zie bijlage 1) òf geestelijk bedienaar zijn; en
- die niet zijn vrijgesteld of ontheven van het basisexamen inburgering (art. 3 en 5 Wet inburgering en art. 3.71a Vb).

Zij dienen voorafgaand aan hun komst naar Nederland over basiskennis van de Nederlandse taal en samenleving te beschikken. De kennis wordt getoetst door middel van het basisexamen inburgering buitenland. Het examen kan worden afgelegd op een ambassade.

De vreemdeling die het examen heeft afgelegd krijgt per mail de examenresultaten toegestuurd van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De vreemdeling overlegt deze examenresultaten bij de mvv-aanvraag.

In WBV 2016/16[3] is opgenomen dat in ieder geval **niet** als geestelijke bedienaar wordt aangemerkt, de vreemdeling die **uitsluitend** werkzaamheden verricht als:
- contemplatieve,
- bestuurslid die niet in Nederland met een religieuze of levensbeschouwelijke boodschap naar buiten treedt, of
- een andere interne functionaris,

bij een godsdienstige of levensbeschouwelijke organisatie.

Het inburgeringsvereiste buitenland is niet op hen van toepassing.

2. Vrijstellingen, de ontheffingscategorie 'bijzondere individuele omstandigheden' en art. 4:84 Awb
Als de vreemdeling van mening is dat hij niet aan het inburgeringsvereiste buitenland hoeft te voldoen, moet hij dat zelf aanvoeren, onderbouwen en aantonen. Dit geldt voor zowel de vrijstellingen (een algemene uitzonderingscategorie) als de ontheffingsgrond (een individuele uitzondering). Dit kan bij de indiening van de mvv-aanvraag door de vreemdeling bij de Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging of door de referent in Nederland. Het toetsen van de overgelegde stukken wordt door de IND gedaan (en niet door de post). Hetzelfde geldt voor de beslissing of de vreemdeling al dan niet onder een vrijstellings- of ontheffingsgrond valt.

2.1 Vrijstellingen
De volgende categorieën vreemdelingen hoeven geen basisexamen inburgering te doen:

[1] Meerderjarige kinderen hoeven niet te voldoen aan het Wib-vereiste: voor hen zal een aanvraag op grond van artikel 8 EVRM moeten worden ingediend; daar geldt het inburgeringsvereiste buitenland niet voor. Zie kopje "Geen Wib-vereiste bij artikel 8 EVRM-aanvragen" onder 2.1.
[2] De tijdelijke verblijfsdoelen in de Wet inburgering zijn andere dan de tijdelijke verblijfsdoelen van de Vw. Zie bijlage 1.
[3] Staatscourant 2016, nr. 60454, d.d. 25 november 2016

- Vreemdelingen die niet mvv-plichtig zijn (art. 16, eerste lid, onder h, Vw jo ar. 17, eerste lid, Vw)

Ook wanneer een onverplichte mvv wordt aangevraagd, hoeft men geen basisexamen af te leggen. Omdat gezinsleden (waaronder ook derdelanders) van gemeenschapsonderdanen zijn uitgezonderd van de mvv-plicht, hoeven zij ook geen basisexamen af te leggen.

- De vreemdeling die de AOW-leeftijd heeft bereikt (art. 5, eerste lid, onder a, Wet inburgering) of jonger is dan 18 jaar (art. 5, eerste lid, aanhef en onder a en d, Wet inburgering).

- Gezinsleden van wie de hoofdpersoon in het bezit is van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde of voor onbepaalde tijd (art. 3.71a, tweede lid, onder a, Vb)

Dit geldt voor gezinsleden die verblijf in Nederland beogen in het kader van gezinshereniging of gezinsvorming. De gezinsleden hoeven niet dezelfde nationaliteit te hebben als de hoofdpersoon.
Voor het gezinslid van een hoofdpersoon, die(ex-)vreemdeling is en verblijf heeft gekregen op basis van een verblijfsvergunning asiel en inmiddels is genaturaliseerd op het moment van de mvv-aanvraag, geldt in beginsel het inburgeringsvereiste in het buitenland.

In de Nota naar aanleiding van het verslag (TK 29 700) bij de wijziging van de Vw 2000 in verband met het stellen van een inburgeringsvereiste bij het toelaten van bepaalde categorieën vreemdelingen (Wet inburgering in het buitenland) is het volgende opgenomen:
“Aangezien de tot Nederlander genaturaliseerde voormalige vluchteling geen gegronde vrees heeft voor vervolging van de zijde van de (Nederlandse) autoriteiten van het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en derhalve geen verdragsvluchteling meer is, verzet artikel 7, tweede lid, tweede alinea, van de richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging zich niet tegen het vereiste van voorafgaande inburgering in het buitenland van zijn gezinsleden. Op voorhand kan ook niet worden aangenomen dat de gronden die destijds tot zijn toelating als vluchteling hebben geleid, nog altijd aanwezig zijn gebleven. Voorts kan, gelet op de voor naturalisatie geldende termijnen, worden aangenomen dat het hier overwegend zal gaan om gezinsvorming met een nieuwe (huwelijks)partner, waarbij er niet zonder meer van kan worden uitgegaan dat de nieuwe relatie met een voormalige vluchteling tot wezenlijke problemen voor de nieuwe partner zal leiden. In het voormalige vluchtelingenschap van de betrokken Nederlander worden dan ook onvoldoende redenen gezien om alle gezinsleden op voorhand van het nieuwe inburgeringsvereiste vrij te stellen.”

- Vreemdelingen met de Surinaamse nationaliteit die met in artikel 3.13 VV vastgestelde bescheiden hebben aangetoond tenminste lager onderwijs in de Nederlandse taal in Suriname of Nederland te hebben afgerond (art. 16, derde lid, Vw)

Om in aanmerking te komen voor vrijstelling dienen Surinaamse vreemdelingen de volgende documenten te overleggen:
1. Een geldig paspoort dan wel een ander geldig identiteitsbewijs waarmee de Surinaamse nationaliteit kan worden vastgesteld; én
2a. Indien er sprake is van gevolgd (lager) onderwijs in Suriname:
- een door het Surinaamse Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur afgegeven schooldiploma of getuigschrift, behaald in Suriname ná 25 november 1975, waaruit blijkt dat tenminste de lagere school in de Nederlandse taal is afgerond, dan wel een verklaring van het Examenbureau van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur waaruit dit blijkt. De verklaringen dienen te zijn voorzien van een apostille (afgegeven door het Surinaamse Hof van Justitie); art. 3.13, aanhef en onder b, VV. E*en verklaring van bijvoorbeeld een schoolhoofd wordt dus niet geaccepteerd.*

- in het geval er sprake is van diploma's of getuigschriften afgegeven vóór 25 november 1975 kunnen deze niet worden voorzien van een apostille. Wanneer sprake is van een lagere schooldiploma van vóór 25 november 1975 dient tevens een verklaring van het Surinaamse bevolkingsregister (Centraal Bureau voor Burgerzaken, CBB) te worden overgelegd om zo aan te tonen dat diegene gedurende de periode ten tijde van afronding van de lagere school (d.w.z. op de leeftijd van 11, 12 dan wel 13 jaar) woonachtig is geweest in Suriname. De CBB-verklaring dient te zijn voorzien van apostille; art. 3.13, aanhef en onder a, VV.
2b. Indien er sprake is van gevolgd basisonderwijs in Nederland: Personen die in Nederland een schooldiploma hoger dan dat van het basisonderwijs hebben behaald kunnen dit aantonen door een kopie van het diploma te overleggen; art. 3.13, aanhef en onder c, VV.
Wanneer enkel basisonderwijs is gevolgd kan geen diploma overgelegd worden omdat in Nederland geen diploma's worden afgegeven na afronding van het basisonderwijs. In dat geval dient een verklaring dat men op de leeftijd van 11, 12 dan wel 13 jaar in Nederland woonachtig is geweest te worden overgelegd. Dit kan worden aangetoond door middel van een historisch overzicht afgegeven door het Vestigingsregister te Den Haag (art. 3.13, aanhef, en onder d, VV) óf door een uittreksel (met daarop de historische adresgegevens) van de Basisregistratie persoonsgegevens (BRP) (art. 3.13, aanhef, en onder e, VV).

Een gewaarmerkte verklaring van het Vestigingsregister kan op verzoek van de vreemdeling worden afgegeven. Het verzoek bevat de naam van de vreemdeling en het doel waarvoor de verklaring wordt aangevraagd. De vreemdeling dient te vragen naar een historisch overzicht. Kosten: ongeveer 4 euro (evt. wijzigingen in de toekomst voorbehouden).

> Een verzoek dient te worden gericht aan:
> Publiekszaken, Vestigingsregister
> Postbus 12620
> 2500 DL Den Haag

Ook de IND kan bij twijfel gegevens uit het Vestigingsregister opvragen op dezelfde wijze als hiervoor beschreven. Bij vragen kan contact worden opgenomen met het Vestigingsregister. Tel: 14070.

De beslismedewerker beoordeelt de hierboven genoemde overgelegde stukken. Indien er wordt besloten tot afgifte van de mvv, zal het hoofd van de diplomatieke vertegenwoordiging bij indiening van de mvv-aanvraag de persoonsgegevens die op het originele document staan controleren.

- Vreemdelingen die voor tijdelijke verblijfsdoelen (in de zin van de Wet inburgering) naar Nederland komen (art. 3, eerste lid, aanhef en onder a, Wet inburgering)

Er dient in het kader van het inburgeringsvereiste onderscheid te worden gemaakt naar tijdelijke en niet-tijdelijke verblijfsdoelen. Of een doel al dan niet tijdelijk is, wordt in het kader van het basisexamen inburgering echter niet bepaald door de Vreemdelingenwet (nader uitgewerkt in artikel 3.5 Vb) maar door de Wet inburgering (artikel 3, Wet inburgering, verder uitgewerkt in artikel 2.1 Besluit inburgering en artikel 2.1 en bijlage 1 van de Regeling inburgering). Om hier duidelijkheid over te geven is in *bijlage 1* van deze werkinstructie een lijst bijgevoegd waarin is aangegeven welke doelen onder welke categorie vallen.

Gezinsleden van geestelijke bedienaren, die in Nederland verblijven op een verblijfsvergunning voor arbeid (tijdelijk doel in de zin van de Wet inburgering), zijn vrijgesteld van het basisexamen inburgering.

- Vreemdelingen die in het bezit zijn van bepaalde diploma's, certificaten en andere documenten (art. 2.3 Besluit inburgering)

Vrijgesteld is degene die beschikt over:

a. het inburgeringsdiploma;
b. een op Nederlandse wettelijke basis uitgereikt diploma of certificaat of getuigschrift van afronding van een opleiding van wetenschappelijk onderwijs, hoger beroepsonderwijs, algemeen voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs of leerlingwezen, na onderwijs te hebben gevolgd in de Nederlandse taal. De zinsnede "op wettelijke basis uitgereikt diploma of getuigschrift van afronding van een opleiding" impliceert dat het moet gaan om een officieel diploma of getuigschrift waarvan de verstrekking plaatsvindt op basis van een Nederlandse (onderwijs)wet, m.a.w. een officieel Nederlands diploma of getuigschrift.

De meest voorkomende diploma's en getuigschriften die onder de in onderdeel b bedoelde categorie vallen, zijn:

- een getuigschrift wetenschappelijk onderwijs (wo) of hoger beroepsonderwijs (hbo), uitgereikt op grond van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, de vroegere Wet op het wetenschappelijk onderwijs of de vroegere Wet op het hoger beroepsonderwijs;
- een diploma voortgezet onderwijs (ook wel middelbaar onderwijs genoemd), uitgereikt op grond van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- een diploma middelbaar beroepsonderwijs (vanaf niveau 2), uitgereikt op grond van de Wet educatie en beroepsonderwijs of de Wet op het voortgezet onderwijs;

c. een diploma staatsexamen Nederlands als tweede taal, programma I of II;
d. een met een van de in onderdeel b genoemde diploma's, certificaten, of getuigschriften vergelijkbaar diploma of ander document, behaald in het Nederlandstalig onderwijs in België, mits een voldoende is gehaald voor het vak Nederlandse taal;
e. een met een van de in onderdeel b genoemde diploma's of getuigschriften vergelijkbaar diploma of ander document, behaald in het Nederlandstalig onderwijs in Suriname, mits een voldoende is behaald voor het vak Nederlandse taal. Als het om personen gaat met de Surinaamse nationaliteit, is het gunstige beleid van art. 3.13 VV toepassing; zie hierboven;
f. een diploma, certificaat of ander document, behaald in het Nederlandstalig onderwijs op Aruba, Curaçao, Sint Maarten of op de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius of Saba ten bewijze van afronding van een bij regeling van de Minister van SZW aangewezen opleiding, mits een voldoende is gehaald voor het vak Nederlandse taal;
g. het diploma van het Europees baccalaureaat van de Europese school, bedoeld in het Statuut van de Europese school, voor zover dat baccalaureaat het vak Nederlands als eerste of tweede taal omvat en voor het vak een voldoende is behaald;
h. het getuigschrift Internationaal Baccalaureate Middle Years Certificate, International General Certificate of Secondary Education of Internationaal baccalaureaat, indien daartoe een cursus Engels-Nederlandstalig onderwijs of een cursus Internationaal Baccalaureaat met daarin het vak Nederlands is gevolgd en voor het vak een voldoende is behaald;
i. een certificaat Inburgering in het kader van de WIN, wanneer het WIN-traject doorliep in 2007 of 2008, en bijbehorende verklaring van het ROC waaruit blijkt dat voor de onderdelen 'luisteren', 'spreken', 'lezen' en 'schrijven' tenminste niveau NT2-2 is behaald en voor het onderdeel Maatschappij Oriëntatie niveau 2 of 80% als die toets is afgelegd na 31 augustus 2001 respectievelijk 85% als de toets voor 1 september 2001 is afgelegd (de vreemdeling is nieuwkomer);
j. het certificaat, bedoeld in de Regeling certificaat inburgering oudkomers, indien

hieruit blijkt dat ten minste niveau NT2 2 voor de onderdelen ‘luisteren’, ‘spreken’, ‘lezen’ en ’schrijven’ is behaald;

k. het document, bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, (de zgn. verkorte vrijstellingstoets) zoals dat luidde voor het tijdstip van inwerkingtreding van het besluit van 25 september 2012 tot wijziging van het Besluit inburgering en enkele andere besluiten in verband met de versterking van de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeringsplichtige (Stb. 2012, 432);

l. het inburgeringsdiploma, bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de Wet inburgering zoals die wet luidde voor de inwerkingtreding van de wet van 13 september 2012 tot wijziging van de Wet inburgering en enkele andere wetten in verband met de versterking van de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeringsplichtige (Stb. 2012, 430);

m. een kopie van het besluit waaruit blijkt dat de vaststelling van een inburgeringsprogramma achterwege wordt gelaten, omdat een toets als bedoeld in artikel 5, vierde lid, van de Wet inburgering nieuwkomers met goed gevolg is afgelegd.

- Vreemdelingen die tijdens de leerplichtige leeftijd in Nederland hebben verbleven (artikel 2.6 Besluit inburgering)

De vreemdeling die tenminste acht jaren tijdens de leerplichtige leeftijd, dit is vanaf het vijfde jaar tot en met het einde van het schooljaar waarin de leeftijd van zestien jaar wordt bereikt, in Nederland heeft verbleven, is vrijgesteld. De vreemdeling kan dit aantonen door een uittreksel van de Basisregistratie personen (BRP) of een daaraan voorafgaande bevolkingsboekhouding (bijvoorbeeld het Vestigingsregister) waaruit blijkt dat hij ten minste acht jaren tijdens de leerplichtige leeftijd woonachtig was in Nederland. Voor de toepassing van deze vrijstellingsgrond is niet vereist dat het hierbij om een ononderbroken inschrijving van acht jaar gaat; ook de betrokken persoon die tijdens de leerplichtige leeftijd bijvoorbeeld twee perioden van vier jaar ingeschreven was, is vrijgesteld. Voorts is niet vereist dat het om acht jaar legaal verblijf in Nederland gaat.

- Langdurig ingezeten onderdanen van derde landen indien zij reeds in de lidstaat die hen de status van langdurig-ingezetene heeft verleend aan integratievoorwaarden hebben voldaan (art. 3.71a, tweede lid, onder b, Vb)

Deze categorie vreemdelingen is niet mvv-plichtig, dus is om die reden al vrijgesteld van het basisexamen inburgering.

- Vrijstelling van mondelinge en schriftelijke vaardigheden

Analoog aan artikel 2.4, eerste lid, Besluit inburgering geldt het volgende:
Van de verplichting om mondelinge en schriftelijke vaardigheden in de Nederlandse taal te verwerven en de betreffende onderdelen van het basisexamen inburgering te behalen, is vrijgesteld de vreemdeling die beschikt over het certificaat, bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Wet inburgering nieuwkomers, alsmede de verklaring van het regionaal opleidingencentrum op grond waarvan dat certificaat is afgegeven, indien uit die verklaring blijkt dat voor het onderdeel Nederlands als tweede taal ten minste niveau 2 van de eindtermen Referentiekader Nederlands als Tweede Taal is behaald.

- Vrijstelling van Kennis van de Nederlandse samenleving

Analoog aan artikel 2.4, tweede lid, Besluit inburgering geldt het volgende:
Van de verplichting om kennis van de Nederlandse samenleving te verwerven en het betreffende onderdeel van het inburgeringsexamen te behalen, is vrijgesteld de vreemdeling die beschikt over het certificaat, bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Wet inburgering nieuwkomers, alsmede de verklaring van het regionaal opleidingencentrum op grond waarvan dat certificaat is afgegeven, indien uit die verklaring blijkt dat voor het onderdeel Maatschappij Oriëntatie is behaald:
a. het niveau van artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van die wet, of

b. een score van de MO-Profieltoets van ten minste: 85%, indien die toets is afgelegd voor 1 september 2001, respectievelijk 80%, indien die toets is afgelegd na 31 augustus 2001.

Geen Wib-vereiste voor Turken en hun gezinsleden
De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft bij uitspraak van 16 augustus 2011 bepaald dat het op grond van de Wet inburgering opleggen van de inburgeringsplicht door gemeenten aan Turkse onderdanen in strijd is met het associatierecht met Turkije. De CRvB heeft zich ook uitgelaten over de bepalingen van de Vw waarin het behalen van het inburgeringsexamen een vereiste is. De verantwoordelijke minister heeft vervolgens besloten ook de Wib-plicht voor alle Turkse onderdanen niet langer te handhaven. Dit betekent dat het met goed gevolg afleggen van het basisexamen inburgering in het buitenland vooralsnog niet een vereiste is voor een Turkse onderdaan, die **enkel** de Turkse nationaliteit heeft, en zijn/haar gezinsleden (ongeacht de nationaliteit van deze gezinsleden); de meerderjarige gezinsleden die hieronder vallen zijn: huwelijkspartners of geregistreerde partners. Na de uitspraak in de zaken Kahveci en Inan geldt dat het Wib-vereiste evenmin kan worden tegengeworpen aan gezinsleden (ongeacht de nationaliteit van deze gezinsleden) van referenten met een dubbele nationaliteit (dus naast de Turkse ook de Nederlandse nationaliteit).
Hieronder een schema met in welke situatie het vereiste van het *Basisexamen inburgering buitenland* (of het *Inburgeringsexamen*) al dan niet geldt.

Wie bij wie (nationaliteit)	**Basisexamen inburgering (of inburgeringsexamen)**
Turkse nationaliteit bij referent met Turkse of dubbele nationaliteit (TR + NL)	Nee
Niet-Turkse nationaliteit bij referent met Turkse of dubbele nationaliteit (TR + NL), partners zijn gehuwd of hebben geregistreerd partnerschap	Nee
Niet Turkse nationaliteit bij referent met Turkse of dubbele nationaliteit (TR + NL), **partners zijn ongehuwd en hebben GÉÉN geregistreerd partnerschap**	Ja
Turkse nationaliteit bij niet-Turkse referent (enkel Nl of andere nationaliteit)	Nee
Niet-Turkse nationaliteit bij niet-Turkse referent (enkel NL of andere nationaliteit)	Ja

Met andere woorden: degene met een Turkse nationaliteit die naar Nederland wil komen is op dit moment altijd vrijgesteld. Degene met een niet-Turkse nationaliteit die wil verblijven bij iemand die tenminste de Turkse nationaliteit heeft, is alleen vrijgesteld als ze zijn gehuwd of als ze een geregistreerd partnerschap hebben.

Herinvoering van de inburgeringsplicht voor Turkse nieuwkomers
Zoals hiervoor is opgenomen geldt de inburgeringsplicht en het Wib-vereiste op dit moment niet voor Turken en hun gezinsleden. Het voornemen is de inburgeringsplicht

vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe Wet inburgering[4] opnieuw in te voeren voor Turkse nieuwkomers[5]. Het herinvoeren van de inburgeringsplicht voor Turkse nieuwkomers betekent tevens dat zij op grond van de Vreemdelingenwet 2000 voorafgaand aan de aankomst in Nederland het "basisexamen inburgering in het buitenland" moeten behalen. Naar de opvatting van het kabinet is ook deze maatregel in het licht van de recente jurisprudentie verenigbaar met het associatierecht, omdat rekening kan worden gehouden met bijzondere individuele omstandigheden van betrokkene.

Geen Wib-vereiste bij artikel 8 EVRM-aanvragen
Aan het inburgeringsvereiste hoeft niet te worden getoetst bij aanvragen op grond van artikel 8 EVRM. Het inburgeringsvereiste is namelijk een nationale voorwaarde en de aanvraag om 'verblijf voor het uitoefenen van familie- of gezinsleven op grond van artikel 8 EVRM' is een aanvraag die alleen getoetst wordt aan Europees recht.

2.2 Ontheffingscategorie 'bijzondere individuele omstandigheden'
Het Hof van Justitie heeft op 9 juli 2015 uitspraak gedaan[6]. Deze uitspraak had gevolgen voor het beleid ten aanzien van het inburgeringsvereiste in het buitenland. Artikel 3.71a Vb is als gevolg van deze Hof-uitspraak aangepast[7]. Ook de Vc (WBV 2016/16) en het VV (147e wijziging[8]) zijn hier op aangepast.

Naar aanleiding van de genoemde uitspraak is de ontheffingsgrond 'hardheidsclausule' vervangen door de ontheffing 'bijzondere individuele omstandigheden'. De vreemdeling zal bij een geslaagd beroep op deze ontheffingsgrond, dus niet (alle onderdelen van) het basisexamen met goed gevolg hoeven af te leggen. Als de vreemdeling van mening is dat hij vanwege bijzondere individuele omstandigheden, niet in staat is om (alle onderdelen van) het basisexamen af te leggen of daarvoor te slagen, zal hij dat moeten aanvoeren, onderbouwen en aantonen. De IND wijst de mvv-aanvraag niet af op grond van het inburgeringsvereiste buitenland, als sprake is van bijzondere individuele omstandigheden, die ertoe leiden dat de vreemdeling bij handhaving van de verplichting om het basisexamen inburgering met goed gevolg af te leggen, onmogelijk of uiterst moeilijk zijn recht op gezinshereniging kan uitoefenen.

Alle zaken (dus ook evidente zaken) waarin bijzondere individuele omstandigheden worden aangevoerd en een impliciet of expliciet beroep wordt gedaan op de ontheffingscategorie 'bijzondere individuele omstandigheden' moeten (verplicht) voorgelegd worden aan het beslisteam [redacted].
Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) rapporteert aan de Tweede Kamer over het aantal zaken waarin een beroep wordt gedaan op ontheffing van het inburgeringsvereiste buitenland. Het beslisteam van de IND ([redacted]) is verantwoordelijk voor het afdoen van deze zaken namens de minister van SZW.

---

[4] In meerdere Kamerbrieven zijn de nieuwe contouren van het nieuwe inburgeringsstelsel omschreven en toegelicht: Kamerstukken II, 2017/18, 32824, nr. 223, Kamerstukken II, 2017/18, 32824, nr. 238, Kamerstukken II, 2018/19, 32824, nr. 245 en Kamerstukken II, 2018/19, 32824, nr. 283
[5] Kamerbrief: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/02/04/inburgering-turkse-nieuwkomers
[6] De Raad van State heeft in zijn uitspraak van 1 april 2014 prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie over de gezinsherenigingsrichtlijn 2003/86/EG van de Raad van de Europese Unie van 22 september 2003; uitspraak 201211916/1/V2 en 201300404/1/V2. Het arrest van het Hof van Justitie is te vinden op: http://curia.europa.eu/juris onder zaak C-153/14.
[7] Staatsblad 2016, nr. 408, d.d. 2 november 2016
[8] Staatscourant 2016, nr. 64198, d.d. 25 november 2016

Ook alle zaken waarin het inburgeringsvereiste in **bezwaar** een rol speelt, moeten worden voorgelegd aan het beslisteam, ongeacht of dit in eerste aanleg al is gebeurd.

Indien de vreemdeling medische klachten heeft, worden deze omstandigheden meegewogen bij de beoordeling van de bijzondere individuele omstandigheden. De arts die door de diplomatieke vertegenwoordiging in het land van herkomst of bestendig verblijf is aangesteld, moet dan worden geraadpleegd door de vreemdeling (zie onderstaand schema voor de te volgen procedure).
De verklaring van de arts mag op de datum van indiening van de mvv-aanvraag niet ouder zijn dan een half jaar (artikel 3.10, eerste lid VV).

In WBV 2016/16[9] is het volgende opgenomen: In aanvulling op artikel 3.10 VV moet de vreemdeling als in het land van herkomst of bestendig verblijf geen Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging is waar het basisexamen kan worden afgenomen, een aangewezen arts raadplegen in het dichtstbijzijnde land waar een Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging is en het basisexamen kan worden afgenomen.
Medische omstandigheden die op zichzelf leiden tot een ontheffing zijn bijvoorbeeld een ernstig spraakgebrek, blindheid, doofheid en het syndroom van Down. Dit moet wel worden aangetoond door een verklaring van de door de diplomatieke vertegenwoordiging aangewezen arts.
In aanvulling hierop ontheft de IND de vreemdeling van het behalen van het basisexamen inburgering als de vreemdeling aantoont dat:

- sprake is van slechtziendheid of hardhorendheid; en
- hij niet met behulp van hulpmiddelen alsnog voldoende gezichts- of hoorvermogen heeft om het basisexamen inburgering af te kunnen leggen.

De IND beoordeelt onder meer of een vreemdeling als gevolg van een medische belemmering voor een periode van drie jaar niet in staat is het basisexamen inburgering te doen. De vreemdeling krijgt ontheffing van (een deel van) het basisexamen inburgering als sprake is van bovenstaande belemmering.

Als de medische situatie op zichzelf niet leidt tot een ontheffing, kan deze omstandigheid in combinatie met overige omstandigheden wel leiden tot een ontheffing. Het beslisteam brengt hier advies over uit. **Het beslisteam zal dus altijd betrokken moeten worden!**

[9] Staatscourant 2016, nr. 60454, d.d. 25 november 2016

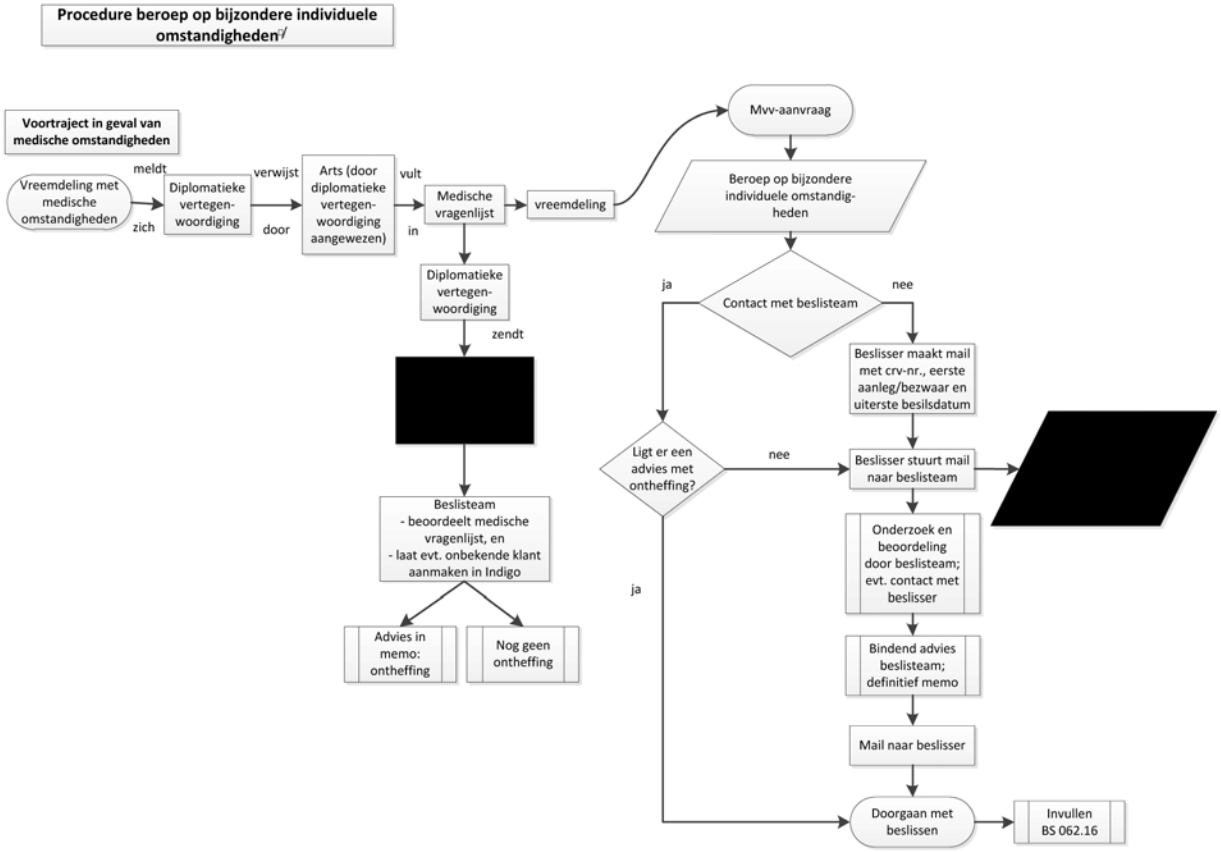

Bijzondere individuele omstandigheden
Wat zijn nu die bijzondere individuele omstandigheden die kunnen leiden tot ontheffing? Dat kan een enkele omstandigheid zijn of een combinatie van verschillende omstandigheden. Van belang is dat de vreemdeling die zich hierop beroept, zo uitgebreid mogelijk zijn bijzondere omstandigheden toelicht waardoor een zo weloverwogen mogelijke toets kan plaatsvinden.

De getoonde wil van de vreemdeling om voor het examen te slagen en de nodige inspanningen die daartoe zijn gedaan spelen een belangrijke rol bij de beoordeling. Deze inspanningen zullen dus ook aangevoerd, onderbouwd en aangetoond moeten worden.

Als bijzondere individuele omstandigheden kunnen (een combinatie van) de volgende (niet limitatieve lijst van) aspecten meewegen in de beoordeling of de vreemdeling kan worden ontheven van de verplichting om het basisexamen inburgering met goed gevolg af te leggen:

- de medische omstandigheden van de vreemdeling; deze omstandigheden

moeten wel zijn onderbouwd met een verklaring van de door de ambassade aangewezen arts (deze procedure wordt ook in bijlage 2 uitgelegd en is in het stroomschema hierboven opgenomen);
- de onveilige situatie in het land van herkomst. De vreemdeling zal zelf moeten aangeven wat dat betekent voor zijn individuele situatie;
- er is geen cursusmateriaal beschikbaar dat geschikt is voor de vreemdeling;
- de gepleegde inspanningen en dan met name aantoonbaar door het afleggen van (een) examen(s). De behaalde scores voor een examenonderdeel kunnen een indicatie geven voor de geleverde inspanningen;
- acute omstandigheden in de situatie van gezinsleden in Nederland die aanwezigheid van de vreemdeling in Nederland noodzakelijk maken;
- de gezondheidstoestand van de betrokken gezinsleden;
- de reeds gemaakte kosten ter voorbereiding en/of het afleggen van het basisexamen; overigens zijn als gevolg van de uitspraak van het Hof van Justitie de kosten voor het cursuspakket en voor het afleggen van het examen verlaagd[10];
- de financiële situatie van de betrokken gezinsleden;
- opleidingsniveau / analfabetisme; het gratis beschikbaar gestelde lespakket bevat een alfabetiseringscursus. Overigens is het niet noodzakelijk gealfabetiseerd te zijn om de toets Spreekvaardigheid en de toets Kennis Nederlandse Samenleving (KNS) te kunnen behalen;
- leeftijd van de vreemdeling;
- zorg voor afhankelijke gezinsleden in het land van herkomst;
- duur van het huwelijk/ de relatie;
- tijdsverloop sinds start inspanningen tot gezinshereniging;
- beschikbaarheid van faciliteiten ter ondersteuning (bijvoorbeeld mogelijkheden tot het volgen van een cursus);
- de mogelijkheden om het basisexamen af te leggen in het land van herkomst of bestendig verblijf; de reisafstand naar de diplomatieke post en de daarmee samenhangende kosten.

De mate waarin bovenstaande omstandigheden relevant zijn, is afhankelijk van de situatie van de vreemdeling. In bijzondere situaties kan ook een enkele omstandigheid leiden tot ontheffing. Gezinshereniging mag niet uiterst moeilijk of onmogelijk worden gemaakt.

<u>Voorbeelden ontheffingen bijzondere individuele omstandigheden:</u>
Voorbeeld I:

De vreemdeling heeft door de oorlogssituatie in Syrië haar woning moeten verlaten en verkeerde in een tijdelijke opvangsituatie waarbij nauwelijks basisvoorzieningen aanwezig waren. Gelet op de oorlogssituatie en als alleenstaande vrouw is reizen naar de Nederlandse ambassade niet veilig. Van deze vreemdeling werd niet verwacht het basisexamen inburgering af te leggen.

Voorbeeld II:

[10] Omdat volgens het Hof de kosten van het examen te hoog zijn vastgesteld, zijn deze verlaagd. Het gaat hier om de kosten voor het zelfstudiepakket en de kosten voor het afleggen van het examen. De prijs van het totale examen is verlaagd van € 350 naar € 150; de prijs van de deelexamens is gelijk aan die in Nederland, respectievelijk € 60 voor het onderdeel Spreken, € 40 voor het onderdeel Kennis van de Nederlandse Samenleving en € 50 voor het onderdeel Lezen. De prijs van het zelfstudiepakket is verlaagd naar € 25. Het downloaden vande digitale versie is gratis.

De echtgenote van een Nederlandse man wilde naar Nederland overkomen, maar gedurende de mvv-procedure verloor zij hun ernstig zieke kind. Van haar werd niet verlangd het basisexamen inburgering af te leggen.

Voorbeeld III:
Referent werd tijdens het huwelijk terminaal ziek, onderging chemotherapie, was alleen en hulpbehoevend. Omdat deze situatie niet voorzien was, had zijn echtgenote zich niet tijdig kunnen voorbereiden op het examen. Van de echtgenote van referent werd niet verlangd het basisexamen af te leggen.

Voorbeeld IV:
De vreemdeling heeft gedurende het afgelopen anderhalf jaar het onderdeel KNS en het onderdeel Leesvaardigheid behaald, maar heeft voor het onderdeel Spreekvaardigheid ook na de vierde poging een 5 gescoord. Van deze vreemdeling werd niet verwacht het niet behaalde onderdeel nog een keer af te leggen.

Voorbeeld V:
De vreemdeling heeft het basisexamen 2 maal afgelegd en behaalde hierbij alleen onvoldoendes voor de toets Leesvaardigheid. De vreemdeling is analfabeet en heeft voor de voorbereiding op het basisexamen nooit onderwijs kunnen volgen. De vreemdeling heeft de Afghaanse nationaliteit. De vreemdeling heeft één jaar onderwijs gevolgd om de Nederlandse taal te leren. Van deze vreemdeling werd niet verwacht het niet behaalde onderdeel nog een keer af te leggen.

Voorbeeld géén ontheffing:
De vreemdeling is analfabete, heeft alle onderdelen van het basisexamen afgelegd, maar geen enkel onderdeel gehaald. Naast het afleggen van het examen zijn de inspanningen ter voorbereiding op het examen niet aangetoond. Er zijn verder geen andere bijzondere omstandigheden aangevoerd. Van deze vreemdeling worden meer inspanningen verwacht. Er is immers een gratis zelfstudiepakket met een alfabetiseringscursus online beschikbaar, zodat analfabeten zich ook kunnen voorbereiden op het afleggen van examen. Overigens is het niet noodzakelijk gealfabetiseerd te zijn om de toets Spreken en de toets KNS te kunnen behalen.

2.3 Inherente afwijkingsbevoegdheid (art. 4:84 Awb)

In de overige gevallen, dan die genoemd onder 2.1 t/m 2.2, is het de bedoeling dat de aanvraag wordt afgewezen. Immers, artikel 4:84 Awb bepaalt als hoofdregel dat het bestuursorgaan handelt overeenkomstig de beleidsregel.
De beleidsregel staat in B1/4.7 Vc:
“De IND wijst de mvv-aanvraag af als de vreemdeling het basisexamen inburgering in het buitenland niet heeft behaald of niet heeft afgelegd, tenzij de vreemdeling hiervan is vrijgesteld of is ontheven ”.
De inherente afwijkingsbevoegdheid houdt in dat van de beleidsregel zou moeten worden afgeweken als de toepassing ervan in een concreet geval tot een onevenredige uitkomst leidt. Een verzoek wordt dus primair getoetst aan de ontheffingscategorie ‘bijzondere individuele omstandigheden’. Als hieruit volgt dat de ontheffing niet van toepassing is, moet worden beoordeeld of het concrete geval toch aanleiding geeft om van het beleid 'dat de aanvraag wordt afgewezen' af te wijken en voorbij te gaan aan het vereiste dat het basisexamen met goed gevolg moet worden afgelegd.

Aan mvv-aanvragen met als doel ‘wedertoelating’ (niet-tijdelijke humanitaire gronden: art. 3.51, eerste lid, onder d t/m g, Vb) is (standaard) het inburgeringsvereiste buitenland als toelatingsvoorwaarde verbonden. Vóór de wijziging van artikel 3.71a Vb was het mogelijk om vreemdelingen die voor wedertoelating in aanmerking kwamen, te ontheffen van het inburgeringsvereiste op grond van de voormalige hardheidsclausule. Een ontheffing voor wedertoelaters middels de huidige formulering is uitgesloten

vanwege de zinsnede 'onmogelijk of uiterst moeilijk recht op gezinshereniging kan uitoefenen'. Artikel 4:84 Awb kan uitkomst bieden. Deze zaken moeten dan ook aan het beslisteam ter beoordeling worden voorgelegd.

3. Geldigheidsduur examenuitslag (art. 3.71 a, eerste lid, Vb)
De geldigheidsduur van het met goed gevolg afgelegde basisexamen inburgering is vastgesteld op één jaar. Dit wil zeggen dat de mvv-aanvraag niet op het inburgeringsvereiste zal worden afgewezen indien die is ingediend binnen één jaar na de datum van de uitslagbrief waarin is opgenomen dat het laatste onderdeel van het basisexamen inburgering met goed gevolg is afgelegd, d.w.z. binnen één jaar na bekendmaking van de mail van DUO.

Het maakt voor de vreemdeling derhalve niet uit indien hij in eerste aanleg nog niet aan alle voorwaarden voldoet, maar in bezwaar wel én het inmiddels langer dan één jaar geleden is dat het examen behaald is. Hoofdregel is dat indien er binnen één jaar na het behalen van het examen een mvv-aanvraag is ingediend c.q. de referentenprocedure is gestart, de termijn van één jaar geldigheid is veiliggesteld.

4. Bezwaar-, klachten- en restitutieprocedure basisexamen inburgering
Tegen het examenbesluit kan géén bezwaar worden ingediend voor zover het de examenuitslag betreft. Conform artikel 3.98d Vb worden de resultaten van het basisexamen inburgering niet heroverwogen. Het is wel mogelijk om tegen de examenomstandigheden een klacht in te dienen.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid behandelt klachten over het inhoudelijke beleid. DUO behandelt klachten ten aanzien van alle taken waarover zij het mandaat heeft gekregen conform het mandaat SZW-DUO, zoals over de examenuitslag, of bijvoorbeeld klachten over de aanmeld- en betalingsprocedure. De minister van Buitenlandse Zaken behandelt klachten over gedragingen van medewerkers van diplomatieke posten welke betrokken zijn bij het afnemen van het basisexamen inburgering en over de omstandigheden waaronder het basisexamen inburgering wordt afgenomen. Vanaf 5 november 2012, Kabinet Rutte II, valt de beleidsportefeuille "Inburgering in het buitenland" onder de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (de IND voert de Wib uit namens SZW).

Klachtenprocedure
Indien een klacht wordt ingediend is de algemene klachtenprocedure (hoofdstuk 9 Awb) van toepassing.

Klachten over de wijze waarop het bestuursorgaan of de persoon die werkzaam is onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan, zich met betrekking tot het examen jegens de vreemdeling of een ander heeft gedragen, moeten worden ingediend bij het bestuursorgaan.

Klachten over het inhoudelijke beleid, het examensysteem en de examenuitslag worden door de directie Samenleving en Integratie van SZW behandeld. Per e-mail: postbus.samenlevingenintegratie@minszw.nl [redacted]

Klachten over aanmeldingen en betalingen worden door DUO behandeld.
Per e-mail: klachtenrne@duo.nl.

Per post:
Klachtenfunctionaris DUO
Antwoordnummer 392
9700 VB Groningen

Klachten over gedragingen van medewerkers van diplomatieke posten welke betrokken zijn bij het afnemen van het basisexamen inburgering en over de omstandigheden waaronder het basisexamen inburgering wordt afgenomen, worden door het ministerie van Buitenlandse Zaken behandeld.

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Directie Consulaire Zaken en Visumbeleid
Afdeling DCV/MB-BC
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
e-mail: reacties.consulair@minbuza.nl

Indien een klacht, die dient te worden aangemerkt als een bezwaarschrift tegen de mvv(-voorwaarde), bij de post wordt ingediend, heeft de post een doorzendplicht (art. 2:3 juncto art. 6:15 Awb). Dit bezwaarschrift moet worden doorgezonden naar de IND. De IND zal dit bezwaarschrift dan verder behandelen.

Omgekeerd geldt hetzelfde. Indien de IND een bezwaarschrift binnen krijgt dat als klacht dient te worden aangemerkt tegen de examenomstandigheden, dient dit doorgezonden te worden naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken ter verdere afhandeling.

Verzoeken om restitutie van de Wib-gelden moeten worden doorgestuurd naar:

Dienst Uitvoering Onderwijs
t.a.v. Servicecentrum Inburgering/Restitutie BIB
Postbus 764
9700 AT Groningen
Restituties per e-mail: postbus.restitutiebib@duo.nl [redacted]

Het kan voorkomen dat bij een positief bericht op de mvv-aanvraag of een negatief bericht op de mvv-aanvraag, een bezwaarschrift wordt ingediend tegen de (hoogte van de) kosten van het basisexamen inburgering buitenland. Deze bezwaarschriften kunnen ook per mail worden doorgestuurd naar: postbus.restitutiebib@duo.nl

Graag de klant berichten dat het bezwaarschrift (voor wat betreft de hoogte van het examengeld) of het verzoek om restitutie van het examengeld is doorgestuurd naar de Dienst Uitvoering Onderwijs.

BIJLAGE 1
Overzicht tijdelijke verblijfsdoelen als bedoeld in de Wet inburgering[11]

Verband houdend met verblijf als familie- of gezinslid, indien de hoofdpersoon tijdelijk verblijfsrecht heeft(1) n.b. familie/gezinsleden van geestelijke bedienaren, die in Nederland verblijven op een verblijfsvergunning voor arbeid, zijn vrijgesteld van het basisexamen inburgering
Verband houdend met uitwisseling, al dan niet in het kader van een verdrag
Verband houdend met studie
Verband houdend met seizoenarbeid
Verband houdend met lerend werken
Verband houdend met arbeid in loondienst
Verband houdend met grensoverschrijdende dienstverlening
Verband houdend met arbeid als niet-geprivilegieerd militair of niet-geprivilegieerd burgerpersoneel
Verband houdend met arbeid als kennismigrant
Verband houdend met verblijf als houder van de Europese blauwe kaart
Verband houdend met wetenschappelijk onderzoek in de zin van richtlijn 2005/71/EG
Verband houdend met arbeid als zelfstandige
Verband houdend met het zoeken en verrichten van arbeid al dan niet in loondienst
Verband houdend met medische gronden
Verband houdend met het afwachten van een verzoek op grond van artikel 17 van de Rijkswet op het Nederlanderschap
Verband houdend met tijdelijke humanitaire gronden
Verband houdend met verblijf als vermogende vreemdeling

- (1) Indien het verblijfsrecht van de persoon bij wie verblijf is toegestaan, tijdelijk van aard is.

[11] Deze categorieën hoeven dus niet het basisexamen buitenland af te leggen.

BIJLAGE 2 Toelichting medische omstandigheden

De vreemdeling dient zelf aan te tonen dat sprake is van medische belemmeringen. Indien de vreemdeling op de diplomatieke post aangeeft aanspraak te maken op een ontheffing vanwege bijzondere individuele omstandigheden, waarbij zijn medische situatie van belang is, ontvangt de vreemdeling op de post een informatievel waarin staat wat een medische belemmering inhoudt, wanneer hij/zij daarvoor in aanmerking komt en hoe zich dat met de mvv-procedure verhoudt.
Een door de post aangewezen arts zal de medische situatie van de vreemdeling beoordelen. De kosten voor dit consult zal de vreemdeling zelf moeten betalen (artikel 3.10, tweede lid, VV).

De door de diplomatieke vertegenwoordiging aangewezen arts ontvangt voor de beoordeling van de vreemdeling een vragenlijst met een aantal vragen dat inzichtelijk maakt of iemand het examen kan doen. De arts wordt hierbij ondersteund door een "checklist" die aangeeft welke gebreken het behalen van het examen bemoeilijken dan wel onmogelijk maken. In geval van een psychische stoornis wordt door de arts een deskundige op het gebied van psychische ziektebeelden geraadpleegd.
Door de beantwoording van de vragen wordt er een beeld verkregen van de eventuele medische problemen die het voorbereiden op/of het afleggen van een examen kunnen belemmeren.

De arts maakt een verklaring cfm. model 19 (art. 3.10 VV) op en zal deze naar de post zenden. Tegen deze verklaring kan geen bezwaar of beroep worden ingesteld. De verklaring van de arts wordt door de post naar de IND Den Bosch gezonden. De verklaring van de arts wordt, door de arts of de post, ook aan de vreemdeling verstrekt zodat de referent deze verklaring desgevraagd kan overleggen in de referentenprocedure.